سایه روشن

رئیسی: برخورد با فساد رونق تولید را به همراه دارد

رئیس قوه قضاییه در نشست خبری پایان سفر به استان آذربایجان شرقی با اشاره به برگزاری نشست‌های مختلف در این سفر و بازدید از کارخانه ماشین‌سازی تبریز عنوان کرد: بعد از برخورد قوه قضاییه با فساد در این شرکت، بازدید از وضعیت این کارخانه و فعالیت کارگران برای بنده بسیار مهم بود.

آیت‌ا... سید ابراهیم رئیسی افزود: چرخ‌های تولید این کارخانه فعال می‌شود و رونق می‌گیرد، البته با همه ظرفیت کار نمی‌کند، ولی میزان ظرفیتی که امکان داشته به کار گرفته شده و در آینده نیز قابل افزایش است.

رئیس قوه قضاییه افزود: این اقدام نشان می‌دهد هرجا برخورد با فساد صورت گیرد زمینه برای رونق آماده می‌شود.

رئیسی با بیان این‌که فساد، چوبی در چرخ تولید است اگر این چوب برداشته شود، چرخ‌های تولید به حرکت درمی‌آید، تصریح کرد: جلوه این موضوع را در کارخانه ماشین سازی تبریز دیدیم و امیدوارم با پیگیری استاندار و مسؤولان استانی این کار دنبال شود.

وی با تاکید بر لزوم تسریع در تعیین هیات‌مدیره کارخانه ماشین‌سازی تبریز، ادامه داد: باید سریعا هیات‌مدیره تعیین تا دست مدیرعامل باز شود و اقداماتی که در حوزه هیات مدیره است سریعا صورت پذیرد.

رئیسی بیان کرد: معلوم شد که این کارخانه می‌تواند بسیار بهتر و برتر از آنچه در قبل بوده فعال شود.

رئیس قوه قضاییه با اشاره به برگزاری نشست با کارآفرینان و صنعتگران در حوزه مسائل اقتصادی، تصریح کرد: در این جلسه، موانع تولید از سوی کارآفرینان و صنعتگران بیان و تاکید شد که این موانع حتما باید در جای خودش مورد بررسی و پیگیری قرار گیرد.

وی تاکید کرد: امروز باید آن مجوزهایی که موجب کندی تولید می‌شود برداشته شود و آنچه در قانون است، اجرایی و از سوی دستگاه‌های اداری مسؤول پیگیری صورت گیرد تا این موانع رفع شود و شاهد رونق تولید باشیم./ میزان

استعفای نماینده ولی‌فقیه در استان مازندران

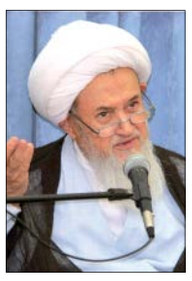

آیت‌ا... نورا... طبرسی، نماینده ولی‌فقیه در مازندران و امام جمعه ساری، به دلیل بیماری از سمت‌های خود در این دو منصب استعفا کرد.

متن استعفانامه آیت‌ا... طبرسی را حجت‌الاسلام محمدقاسمی امام جمعه موقت ساری، دیروز پیش از آغاز خطبه‌های نماز جمعه قرائت کرد./ ایرنا

نتانیاهو: در مواجهه با ایران نمی‌توان روی آمریکا حساب کرد

بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی به گروهی از وزرای خود گفته است برای مواجهه با ایران نباید روی آمریکا حساب باز کرد، زیرا آمریکا حداقل برای یک سال آینده (تا انتخابات نوامبر ۲۰۲۰)، اقدامی جدی علیه ایران انجام نخواهد داد.

به نوشته تایمز رژیم اشغالگر قدس، این نخستین بار است که نتانیاهو به‌طور علنی نارضایتی خود را از تردیدهای واشنگتن ابراز می‌کند.

وی در مراسم فارغ‌التحصیلی یک افسر ارتش این رژیم گفته است: جسارت ایران در منطقه در حال افزایش است و حتی در سایه عدم واکنش به آن، قدرتمندتر شده است.

نتانیاهو بر همین اساس به وزرای خود گفته است، به صورت موقت این رژیم باید خودش به موضوع ایران بپردازد./ تسنیم

تشییع پیکر مرحومه اعظم طالقانی در تهران

مراسم تشییع پیکر اعظم طالقانی دیروز با حضور جمعی از مسؤولان و شخصیت‌های سیاسی و نمایندگان مجلس و اعضای خانواده آن مرحومه در تهران برگزار شد.

اعظم طالقانی به عنوان یکی از مشهورترین فعالان زن در ایران معاصر شناخته می‌شود. او دختر آیت‌ا... سیدمحمود طالقانی و زنی بود که نه تنها شاهد مبارزات پدرش بود، بلکه خودش نیز بارها طعم زندان رژیم پهلوی را چشید. او پس از پیروزی انقلاب اسلامی به فعالیت‌های سیاسی، اجتماعی و فرهنگی خود ادامه داد و این کار را تا پایان عمر پی گرفت. حضور در اولین دوره مجلس شورای اسلامی و دبیر کلی جامعه زنان انقلاب اسلامی از جمله مسؤولیت‌های اعظم طالقانی بود. او چند روز قبل بر اثر سکته مغزی در بیمارستان بستری شده بود و چهارشنبه شب در ۸۳ سالگی دارفانی را وداع گفت.

دکتر محمد جواد ایروانی، وزیر اقت

اکثر پروند در دوره لیبرال

محمدحسین علی‌اکبری

اقتصاد

در یک سال اخیر برخی تصمیمات نسنجیده اقتصادی خصوصا در بازار ارز و فقدان نظارت بر نحوه تخصیص ارز دولتی و توزیع کالاهای وارداتی با دلار ۴۲۰۰ تومانی موجب ایجاد رانت بیش از صد هزار میلیارد تومانی شد که به جیب عده‌ای خاص رفت و پرونده‌های قطور مفاسد اقتصادی به جای گذاشت.

وقوع این مفاسد اقتصادی در یک سال اخیر دستمایه این ادعا شد که در ایران، فساد سیستمی است، اما دکتر محمدجواد ایروانی، اقتصاددان باسابقه و عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام معتقد است وقتی همه ارکان نظام اسلامی و در راس آن رهبر معظم انقلاب اسلامی، حامی جدی مبارزه با مفاسد اقتصادی هستند و دستگاه قضایی هم با قاطعیت و بدون تبعیض در حال رسیدگی به مفاسد اقتصادی سال‌های اخیر است،

اگر موافق هستید گفت‌وگو را در مورد مبارزه با فساد سیستمی و تعریفی از مقوله فساد شروع کنیم.

لازمه صحبت درباره هر مقوله و موضوعی ابتدا ارائه تعریفی از آن است. در اصل فساد از ریشه «فسد» به معنی تباهی، اخلال و منع از رسیدن به یک هدف مطرح است. راغب اصفهانی در کتاب مفردات می‌نویسد: «فساد، خارج شدن چیزها از حالت اعتدال است، کم باشد یا زیاد و نقطه مقابل آن «صلاح» است. فساد در نفس و بدن و چیزهایی که از اعتدالی خارج می‌شوند، کاربرد دارد. در قانون ارتقای سلامت اداری چنین آمده: هرگونه فعل یا ترک فعل که توسط هر شخص حقیقی یا حقوقی به صورت فردی، جمعی یا سازمانی که عمدا و با هدف کسب هرگونه منفعت یا امتیاز مستقیم یا غیرمستقیم برای خود یا دیگری با نقض قوانین و مقررات کشور انجام می‌پذیرد یا ضرر و زیانی را به اموال، منافع، منابع یا سلامت و امنیت عمومی یا جمعی از مردم وارد کند.

آقای دکتر، با توجه به تعریفی که ارائه کردید به نظر شما امروزه در کشور ما برخورد با فساد، چرا از اهمیت بالایی برخوردار است؟

در دو سال اخیر یعنی قبل از انتصاب رئیس محترم جدید قوه قضاییه این موضوع در محافل علمی و اجرایی و به‌خصوص بین برخی از اندیشمندان مطرح شده است. این خود دلیلی بر اهمیت این موضوع است. وقوع مظاهری از فساد هرچند فی‌ذاته خاستگاهش فردی باشد، ولی اگر بازتاب اجتماعی پیدا کند یک معضل اجتماعی می‌شود. در جامعه‌ای که وجه غالبش حاکمیت هنجارها و ارزش‌های دینی و مذهبی و فرهنگی به‌ویژه فرهنگ بومی باشد بروز و وجود ناهنجارها استثناء است و بیشتر به چشم می‌آید تصور کنید پیدا شدن لکه کوچک سیاهی روی یک لوح شفاف و روشن چقدر برای انسان کمال طلب ناخوشایند می‌آید! و تمام تلاشش را برای پاک کردن آن به‌کار می‌برد؟ حضرت امام خمینی(ره) وعده صدور ارزش‌های جهانی انقلاب اسلامی به سراسر جهان را داده‌اند و این امر در حال تحقق عینی است. اکنون جمهوری اسلامی ایران داعیه پیشقراولی جبهه مبارزه با فساد جهانی را دارد و می‌خواهد اسوه و الگو شود چگونه ممکن است که نسبت به آسیب‌های درونی بی‌تفاوت باشد. تمام توجه و امید آزادگان منطقه و جهان به دستاوردهای این کشور است. کشوری که داعیه مبارزه با فساد دارد نباید نسبت به فساد در درون خود بی‌تفاوت باشد. در جامعه‌ای که مانند کشور ما که یک نظام عدالت‌گستر است باید صلاح حاکم و نهادی شود.

> سیاست‌های لیبرالی ضربه‌های متوالی به اقتصاد ایران وارد کرد که یکی از آنها ظهور امضاهای طلایی بود

اخیرا برخی وجود فساد را سیستمی معرفی کرده‌اند، نظر شما چیست؟

اتفاقا یکی دیگر از دلایل اهمیت پرداختن به این موضوع در جامعه اظهارات برخی مبنی بر معرفی ماهیت سیستمی بودن فساد در کشور است. دشمن هم اتفاقا دست و پا می‌زند همین را ثابت کند و اگر نشد با تبلیغات شایع کند. لذا پاسخ به این موضوع و اثبات عدم وجود آن در ایران اسلامی، مانع از تحقق اهداف بدخواهان در به مخاطره افتادن آرمان‌ها، اهداف، ارزش‌ها، حیثیت، مشروعیت، مقبولیت، امنیت، اقتصاد، فرهنگ، سیاست و همه دستاوردهای انقلاب اسلامی و تضعیف انگیزه و روحیه انقلابی و ایجاد یأس و ناامیدی جوانان و حرکت به سمت ناکارآمدسازی و شکست در همه برنامه‌ها خواهد شد. قبل از این‌که درباره سیستمی یا سیستماتیک بودن یا نبودن صحبت کنیم لازم است ابتدا تعریفی از این دو واژه ذکر کنم.

بررسی منابع و سوابق نظری نشان می‌دهد که سیستماتیک صفت یک سیستم است و ارجاع دادن یک ویژگی به یک سیستم است که در درون کل سیستم جاری و ساری و شایع و ویژگی ذاتی و درونی سیستم شده است.

سیستماتیک صفت یک رفتار است و یک رفتار به شکل نظام‌مند انجام می‌شود. در اینجا بیشتر به فاسد شدن ساختارهای مشخص یا جزو از ساختار اطلاق دارد.

پس اگر می‌گویند فساد سیستمیک است، یعنی فساد ویژگی یک سیستم است و در درون سیستم نهادیه شده است. به‌خصوص می‌گویند که از راس تا ذیل عمومیت و شیوع پیدا کرده است و اگر می‌گویند فساد سیستماتیک است یعنی فساد یک جرم سازمان یافته در ساختار مشخص، روشمند است.

در یک جمع‌بندی می‌توان بیان کرد، فساد سیستمی به فسادی بنیادین، بنیان‌برانداز، مشروعیت‌زدا، فراگیر، فرادستگاهی، نفوذ یافته، فلج‌کننده، روبه رشد، توقف‌ناپذیر گفته می‌شود که عموما مسؤولان سطح راهبردی نظام و کلیه دستگاه‌های نظارتی را در بر گرفته و سازوکارهای موجود فاقد کارایی و توانایی لازم برای مقابله با آن است.

اخیرا وزیر جهاد کشاورزی گفت گویا برخی در زیرمجموعه‌های وزارتخانه هستند که وقتی مردم مراجعه می‌کنند برای آنها موانع ایجاد و گرفتارشان می‌کنند تا بعد بتوانند با این موانع کذایی، از مردم اخاذی و طلب رشوه کنند که متاسفانه این موارد در حال افزایش است.

در کجا ما در ۲۰ سال حضور جهادگران نهاد مقدس جهادسازندگی مواجه با پدیده فساد رشوه هر چند به صورت موردی بودیم؟ تصمیم راهبردی ادغام غیرعلمی دو وزارتخانه بزرگ تولیدی و زیربنایی و توسعه‌ای آن هم پس از قانون تفکیک دقیق وظایف آنها، یک تصمیم صرفا سیاسی بود که بسترساز این بی‌نظمی‌ها شد. کسانی که کباده این تصمیم‌های ساختاری غیرعلمی را گرفتند بایستی مسؤولیت این کار را نزد مردم و خداوند متوجه باشند.

در حالی که مطالعات جهانی نشان می‌دهد یکی از عوامل حیاتی رشد سرمایه‌گذاری رفع فساد است که امنیت بیشتری برای سرمایه‌گذاری ایجاد می‌کند. در تاریخ اقتصاد ایران هر زمان که درآمد و صادرات نفتی بالا رفت انضباط و برنامه‌ریزی تحت‌الشعاع قرار گرفت و سیاست رهاسازی و انبوه واردات همراه با انحصارات و مجوزهای طلایی موجب سقوط رشد تولید ناخالص داخلی در سال‌های پس از اوج‌گیری درآمد ارزی شد و ضربه‌های متوالی به اقتصاد وارد کرد ولی این سیاست‌های لیبرال‌ها مجددا تکرار شد. آیا در سایه این سیاست‌ها گستردگی سفره فساد و رانت کم ضربه زده است که برخی فساد را صرفا در مقابله با موارد و مصادیق می‌دانند؟ بلوغ مبارزه با فساد اصلاح سیاست‌ها و سیستم‌ها به‌ویژه با بهره‌برداری از فناوری اطلاعات است.

برخی مقررات‌زدایی‌ها موجب بروز فساد در شکل گسترده می‌شود. مثال بارز آن که اخیرا با آن مواجه بودیم رهاسازی ثبت سفارش، رهاسازی نظام تخصیص بهینه ارز، رهاسازی یا سست کردن نظام تحقق واردات در مقابل ارز تخصیصی و جداسازی سیستم‌های فوق از یکدیگر (که از دوران قدیم حتی با سیستم دستی وجود داشته و از بروز مفاسدی که شاهدش هستیم جلوگیری کرده است) همه اینها تحت عنوان آزادسازی به‌منظور جلوگیری از رانت و فساد انجام شده که برعکس بزرگ‌ترین مفاسد را رقم زده که علاوه بر اتلاف عظیم میلیاردها دلار ناشی از تخصیص نامناسب منابع ارزی کشور، به تولید، سرمایه‌گذاری و اقتصاد ملی لطمات فراوانی وارد کرده است. اینها در حوزه امور اجرایی است. بنابراین در مبارزه و ریشه‌کنی فساد پیشگیری و مقابله هر دو ضروری است.

نظر شما درباره تشکیل یک ستاد مستقل برای مبارزه با فساد چیست؟

نهادهای موجود نظارتی بایستی بارورتر و کارآمدتر شوند و افراد صالح و خبره و آموزش دیده در آن گزینش و جذب شوند و آموزش ببینند. قوه محترم قضاییه نیز باید دوره آموزشی جدی‌ای به‌خصوص در زمینه مسائل پولی، مالی و بانکی و نیز تجارت خارجی برای قضات و ضابطین و نمایندگان دادستان‌ها بگذارد. افراد خبره‌ای نیز داریم که بتوانند این وظایف را انجام دهند. ایجاد شعب خاص اقتصادی دادگاه‌ها برای رسیدگی به موضوعات تخصصی امری اجتناب‌ناپذیر است تا فرآیند رسیدگی دقیق مؤثر و اعتمادآفرین باشد. همچنین سازمان بازرسی کل کشور می‌تواند در راستای وظایف‌اش به

تفاوت بین موقعیت فساد سی

فساد غیرسیستماتیک یا سیستماتیک فرعی، جزئی، موردی (Episodic (Systematic Corruption
فساد محدود است و وقتی فسادی رخ می‌دهد با آن برخورد می‌شود و مفسدان تنبیه می‌شوند.
سیستمی از مقررات، تنظیم گری‌ها و سازوکارها برای پرهیز از فساد وجود دارد و به طور مؤثر اجرا می‌شوند.
سیستم مؤثری از قوانین قدرتمند وجود دارد و برخورد عادلانه و یکسانی با مفسدان می‌شود.
جامعه به فساد به عنوان امری مذموم و غیرقابل پذیرش نگاه می‌کند.

مشخصات فساد سیستمی

۱. ذاتی و بنیانی بودن فساد در سیستم
۲. فراگیری و نهادینه بودن همراه با وجود قوانین حامی یا مولد فساد به‌ویژه در گلوگاه‌ها
۳. آلودگی توأمان سطوح راهبردی و عملیاتی نظام (قوای سه‌گانه و دستگاه‌ها)
۴. جابه‌جایی منافع فردی و منافع ملی و حاکمیت منافع فردی به‌جای منافع ملی
۵. داد و ستد گسترده و پیچیده فسادآلود سیاست و اقتصاد (آلودگی سیاستمداران در اقتصاد و نفوذ مخرب سرمایه‌داران در سیاست)
۶. فقدان یا ناتوانی یا فاسد شدن سیستم‌های نظارتی (فقدان سیاست و راهبردی مشخص برای مبارزه با فساد در حاکمیت)
۷. عدم امکان یا سختی اصلاح فساد
۸. فسادپرور بودن ساختار سیستم
۹. غیرقابل اجتناب شدن و هنجار تلقی شدن فساد (موجه و محق جلوه کردن فساد و قبح‌زدایی از آن)

شواهد نهادینه بودن مبارزه با مفاسد و فساد در کشور

۱. ریشه‌دار بودن فسادستیزی در آموزه‌های دینی و فرهنگی، ملی (آیات قرآن و سنت و سیره معصومان)
۲. پیش‌بینی، پیشگیری و مقابله با فساد در اسناد بالادستی نظام (قانون اساسی، سیاست‌های کلی، قوانین و مقررات)
اخیرا در محدوده برخی قوانین و مقررات ضعف‌هایی دیده می‌شود
۳. تأکیدات ویژه و مستمر حضرت امام(ره) و رهبر معظم انقلاب بر ضرورت مبارزه با فساد

مشخصات فساد در تعاریف مختلف

- فساد امری است متقلبانه و مجرمانه به‌طور ارادی و عمدی
- می‌تواند به صورت فردی، جمعی یا سازمانی انجام شود.
- می‌تواند در بخش عمومی یا خصوصی باشد، هرچند بر بخش عمومی و سوءاستفاده افراد دارای قدرت تأکید بیشتری است
- هدف کسب منافع نامشروع و غیرقانونی است به طور مستقیم یا غیرمستقیم برای خود یا دیگری
- توأم با نقض قوانین و مقررات